

แนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการนำหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ของเยาวชนไทย-รัฐฉาน*
GUIDELINES FOR KNOWLEDGE AND UNDERSTANDING DEVELOPMENT
AND ENHANCEMENT FOR SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY
APPLICATION OF THAI-SHAN YOUTHS

นาวิน พรหมใจสา, อติสรณ์ ประทุมถิ่น, ศรชัย มุ่งไธสง, ต้องรัก จิตรบรรเทา
Nawin Promjisa, Adisorn Prathoomthin, Sornchai Mungthaisong, Tongrak Jitbantao
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
Chiang Rai Rajabhat University
Corresponding Author E-mail: nawin.pro@crru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ของเยาวชนไทย-รัฐฉาน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 120 คน ได้แก่ เยาวชนของวิทยาลัยชุมชนรัฐฉาน ประเทศสาธารณรัฐ แห่งสหภาพเมียนมาร์ เยาวชนของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ผู้เชี่ยวชาญนักวิชาการ และ ผู้บริหารของสถาบันการศึกษา จำนวนกลุ่มละ 30 คน เครื่องมือเชิงปริมาณใช้แบบทดสอบวัด ความรู้ความเข้าใจในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ทำการวิเคราะห์ค่า คะแนนดิบจากการทดสอบ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การถอดบทเรียน โดยใช้เทคนิคการ สนทนากลุ่ม ทำการวิเคราะห์สรุปความรู้ความเข้าใจมาดำเนินการเขียนเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า คะแนนผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.80 คะแนน และเยาวชนรัฐฉาน มีความรู้ความเข้าใจด้านหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.13 คะแนน และแนวทางในการพัฒนาและ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ได้แก่ การลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้ในครัวเรือน การรวมกลุ่มและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

คำสำคัญ: การพัฒนาและส่งเสริมความรู้; ความเข้าใจ; ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง; เยาวชน ไทย-รัฐฉาน

Abstract

The research on the guidelines for knowledge and understanding the development and enhancement of the sufficiency economy philosophy application of Thai-Shan youths aimed to study the development and enhancement guidelines for the sufficiency economy philosophy application of Thai-Shan youths. The sample group was 120 people: 30 youths from Shan Community College, Republic of the Union of Myanmar, 30 students from Chiang Rai Rajabhat University, Chiang Rai Province, 30 experts and scholars who were knowledgeable and expert in SEP, curriculum and teaching of learning psychology, and measurement and evaluation, and 30 administrators of educational institutes. The quantitative tool was the test and measurement of the understanding and knowledge about applying SEP principle in Thai-Shan youths. The raw score was analyzed with the test. The lesson learned approach, focus group method was used for the qualitative research. Knowledge and understanding were summarized using the descriptive writing technique.

The test results of knowledge and understanding of the sufficiency economy philosophy showed that the average score was 16.80 points. The average score of sufficiency economy philosophy knowledge and understanding of Shan youths was 14.13 points. Further, the guidelines for developing and enhancing the knowledge and understanding about applying SEP principle in Thai-Shan youths consisted of the application of household account, expenses reduction and income increment, association, and production efficiency enhancement, and environmental, wisdom, and culture conservation.

Keywords: Developing and Enhancing; Knowledge Understanding; Sufficiency Economy; Thai-Shan State Youth

บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุก ระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบ ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอก และภายใน โดยจะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำ

วิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ซึ่งภายใต้วิกฤตเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีเพียงแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ประชาชนและชุมชนสามารถนำมาประยุกต์ใช้และยึดถือปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมประกอบกับปัจจุบันภาครัฐและเอกชนมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนและชุมชนต่าง ๆ หันมายึดแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตกันมากขึ้น โดยเรียนรู้หลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย ทั้งระดับครอบครัว ระดับชุมชน และระดับประเทศ ตลอดจนการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต เมื่อการพัฒนาประเทศกำหนดทิศทางไปสู่สังคมแห่งความพอเพียง การพัฒนาการเรียนรู้ จึงมีหน้าที่จะต้องนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาให้ได้อย่างเหมาะสมรวมถึงยกระดับศูนย์การเรียนรู้บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องสอนให้นักเรียน เยาวชนคำนึงถึง ความพอประมาณในการดำเนินชีวิต ไม่โลภ ไม่ฟุ้งเฟ้อ มีการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์ (วิลาวรรณ ช่วงทิพย์, 2553) ฝึกให้มีการมองไปข้างหน้า และเตรียมตัวให้พร้อมกับความผันผวนของเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างรู้เท่าทัน รวมถึงการหมั่นแสวงหาความรู้ เพื่อให้เกิดความรอบรู้ในด้านต่าง ๆ ฝึกฝนตนเองให้มีความรอบคอบและระมัดระวัง โดยใช้สติปัญญาในการทำงานและดำเนินชีวิต และที่สำคัญเศรษฐกิจพอเพียงยังเน้นให้นักเรียนเยาวชนมีคุณธรรม มีความอดทน ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ การไม่เบียดเบียนผู้อื่น การแบ่งปันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต เนื่องจากความรู้ต่าง ๆ จะไม่สามารถก่อประโยชน์ให้กับตนเองหรือผู้อื่นได้อย่างเต็มที่ และถูกต้องหากผู้นำไปใช้ขาดคุณธรรม (Bernard, 1971)

การพัฒนาการเรียนรู้บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง ควรมุ่งไปสู่การทำให้สังคมเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการความรู้ ทั้งเนื้อหา วิธีการ แหล่งเรียนรู้ และผู้รู้อย่างกว้างขวาง ซึ่งไม่จำเป็นต้องจำกัดอยู่เฉพาะในระบบโรงเรียนแบบเดิม (ประเวศ วะสี, 2542) แต่ควรพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและต่อเนื่องตลอดชีวิตให้เกิดขึ้น เป็นการศึกษาตามศักยภาพของผู้เรียน นั่นคือการเรียนแบบมีเหตุผล หรือความพอดี พอประมาณ ไม่บังคับให้เรียนในสิ่งที่ผู้เรียนไม่มีศักยภาพ รวมทั้งการปลูกฝังระบบคุณค่าต่าง ๆ เพื่อทำให้เกิดสติปัญญา ความรอบรู้ และศีลธรรม (วิจารณ์ พานิช, 2555)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ได้มีการน้อมนำพระราชโองบายด้านการศึกษาในการเป็นสถาบันการศึกษาหลักเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จากการจัดทำยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อ

การพัฒนาท้องถิ่นระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-พ.ศ. 2579) ที่กำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการศึกษา เพื่อบ่มเพาะให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความพร้อมด้วยคุณลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ 4 ประการ ได้แก่ 1. มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง 2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง 3. มีงานทำและมีอาชีพ และ 4. เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัยจากการน้อมนำศาสตร์พระราชากับพระราโชบายสู่การปฏิบัติ โดยให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยได้เรียนรู้หลักการทรงงาน แนวคิดพระราชดำริ และพระราชดำรัสที่ทรงพระราชทานให้แก่พสกนิกรทุกหมู่เหล่า ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนำมาปฏิบัติทั้งในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพจนประสบความสำเร็จ เป็นตัวอย่างแก่บุคคลในรุ่นต่อ ๆ ไป เป็นที่ประจักษ์ในปัจจุบันและเป็นสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงรายที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทยอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ โดยได้ลงนามความร่วมมือทางวิชาการกับวิทยาลัยชุมชนรัฐฉาน ประเทศสหภาพเมียนมาร์ ในการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการในหลาย ๆ ด้าน และในการจัดกิจกรรมการพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกันกับเยาวชนจังหวัดเชียงราย ประเทศไทย โดยเฉพาะการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปพัฒนาศักยภาพแก่เยาวชนที่ศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อเป็นเกราะป้องกันตนให้รอดพ้นจากวิกฤติสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ (ธิดารัตน์ ธนानันท์, 2546)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่ามีแนวทางใดในการพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ของเยาวชนรัฐฉาน ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ร่วมกับเยาวชนจังหวัดเชียงราย ประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ของเยาวชนไทย-รัฐฉาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research)

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงโดยเยาวชนไทย-รัฐฉานเป็นกลุ่มที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย กลุ่มละ 30 คน รวม 60 คน ส่วนผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหาร ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง กลุ่มละ 30 คนเช่นกัน โดยกลุ่มดังกล่าวมีคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ได้แก่ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักสูตร

และการสอน ด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ของเยาวชนไทย-รัฐฉาน จำนวน 20 ข้อ โดยพิจารณาความครอบคลุมเนื้อหาสาระ ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การถอดบทเรียน โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในประเด็นที่เฉพาะเจาะจงโดยมีผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ของเยาวชนไทย-รัฐฉาน โดยผู้วิจัยเป็นผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนาเพื่อชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลประเด็นต่าง ๆ ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ของเยาวชนไทย-รัฐฉาน จำนวน 1 ฉบับทดสอบหลังที่เยาวชนไทย-รัฐฉานได้ผ่านการฝึกอบรมแล้ว จากนั้นบันทึกแบบบันทึกสนทนากลุ่ม เพื่อบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้และวิธีการยกระดับศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การพัฒนาของประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งขยายผลการนำใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในต่างบริบทให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการประเมินคะแนนความรู้ความเข้าใจจากแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ของเยาวชนไทย-รัฐฉาน เป็นคะแนนดิบที่ได้จากการทดสอบและสรุปประเด็นการเรียนรู้จากการสนทนากลุ่ม และการจัดเวทีสรุปความรู้ความเข้าใจมาดำเนินการเขียนเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าเยาวชนไทยมีความรู้ความเข้าใจด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.80 คะแนน เยาวชนรัฐฉาน มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.13 คะแนน

2. แนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ของเยาวชนไทย-รัฐฉาน ได้แก่

2.1 การประยุกต์ใช้บัญชีครัวเรือน ได้สรุปผลการนำไปประยุกต์ใช้

ตารางที่ 1 สรุปผลการนำเสนอความรู้และความเข้าใจไปประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน

ประเด็น	การประยุกต์ใช้
การทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างง่าย	<ol style="list-style-type: none"> 1. หาสมุดบัญชีที่ตนเองชอบมาหนึ่งเล่ม 2. แบ่งสมุดบัญชีด้านรับกับด้านจ่าย 3. การบันทึกบัญชีทุกครั้ง 4. ปิดรายการบัญชีประจำวัน 5. รับรู้เงินคงเหลือจากสมุดบัญชี 6. วางแผนใช้จ่ายเงินจากสมุดบัญชี 7. ทำเหมือนกันทุกวันลงบัญชีจนครบ 1 เดือน 8. ทบทวนและตรวจสอบเปรียบเทียบของแต่ละเดือน
ความหมายของการทำบัญชีรับ-จ่าย	การจดบันทึกรายการเกี่ยวกับการเงินทุกรายการ ทั้งที่ได้รับเข้ามาและที่ต้องจ่ายออกไป เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลการดำเนินงานได้ว่า ได้กำไร หรือ ขาดทุน เพียงไร หรือ คงเหลือเท่าไร
ตักน้ำใส่ตุ่ม	น้ำในตุ่ม ได้แก่ เงินจากพ่อแม่ เงินจากการไปขายของออนไลน์ การรับจ้างตัดหญ้า รับจ้างทำงานพาสทาม เล่นหุ้น ยืมเงินเพื่อน
ประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือน	<p>ตุ่มรั่ว ได้แก่ ค่าใช้จ่ายหอบหิ้ว ค่าน้ำมันรถจักรยานยนต์ ค่าข้าว ค่าเสื้อผ้า ค่ารองเท้า ค่าเครื่องสำอาง ซื้อหวย เล่นเกมส์ออนไลน์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทำให้ทราบว่ารายละเอียดทางการเงินว่า เงินที่เรามีรายรับเท่าใด จ่ายเท่าใด เหลือเท่าใด ในการบริหารเงินของตัวเอง 2. ตรวจสอบได้ง่าย ทำให้สามารถเลือกใช้จ่ายเงินให้ประหยัดได้ 3. ป้องกันการผิดพลาดในการใช้จ่ายเงิน 4. ทำให้สามารถวางแผนทางการเงินของตนเองได้

2.2 การประยุกต์ใช้การลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้ ได้สรุปผลการนำไปประยุกต์ใช้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปผลการนำเสนอความรู้และความเข้าใจไปประยุกต์ใช้การลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้

ประเด็น	การประยุกต์ใช้
ลดรายจ่าย	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างวินัยตนเอง โดยการทำบัญชีครัวเรือน การวางแผนการใช้เงิน 2. ลด ละ เลิก ในเรื่องของอบายมุข การใช้เงินฟุ่มเฟือย
เพิ่มรายได้	ทำอาชีพเสริม รับจ้างทำงานนอกเวลา รับจ้างสอนพิเศษภาษาจีน

3. การประยุกต์ใช้การรวมกลุ่มและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ได้สรุปผลการนำเสนอความรู้ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สรุปผลการนำเสนอการสร้างองค์ความรู้และกิจกรรมไปประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการรวมกลุ่ม และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ประเด็น	การประยุกต์ใช้
ขั้นตอนการรวมกลุ่มทำอย่างไร	<ol style="list-style-type: none"> 1. เลือกสินค้าที่จะดำเนินกิจกรรม 2. ประกาศคนที่สนใจร่วมกิจการ 3. วิเคราะห์และกำหนดเป้าหมาย 4. งานแผนการทำงาน 5. ระดมทุน 6. ดำเนินการตามแผน ตรวจสอบและคัดสรรผลิตภัณฑ์ 7. จัดตลาด 8. จัดจำหน่าย ติดตามผลการขาย

4. การประยุกต์ใช้การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ได้สรุปผลการนำเสนอความรู้ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สรุปผลการนำเสนอการสร้างองค์ความรู้ ความตระหนัก และจัดกิจกรรมไปประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ประเด็น	การประยุกต์ใช้
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ทำอย่างไร	<ol style="list-style-type: none"> 1. การค้นคว้าวิจัย ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลสิ่งแวดล้อมและภูมิปัญญาในด้านต่าง ๆ 2. การอนุรักษ์ การปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นเข้าใจถึงคุณค่าและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่า ภูมิปัญญา จัดกิจกรรมการอนุรักษ์ และประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ จัดให้มีพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์ชุมชนขึ้น เพื่อแสดงสภาพชีวิตและความเป็นมาของชุมชน 3. การฟื้นฟู โดยการเลือกสรรภูมิปัญญาที่กำลังสูญหาย หรือที่สูญหายไปแล้วมาทำให้มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในท้องถิ่น โดยเฉพาะพื้นฐานทางจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยม 4. การพัฒนา ริเริ่มสร้างสรรค์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีในท้องถิ่นและปรับปรุงภูมิปัญญา ควรนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีมาช่วยเพื่อต่อยอดใช้ในการผลิต การตลาด และการบริหาร ตลอดจนการป้องกันและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 5. การถ่ายทอด โดยการนำภูมิปัญญาที่ผ่านมา แล้วไปถ่ายทอดให้คนในสังคมได้รับรู้ เกิดความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่า คุณประโยชน์และปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม โดยผ่านสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่าง ๆ 6. ส่งเสริมกิจกรรม โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายการสืบสานและพัฒนาภูมิปัญญาของชุมชนต่าง ๆ

ตารางที่ 4 สรุปผลการนำเสนอการสร้างความรู้ ความตระหนัก และจัดกิจกรรมไปประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (ต่อ)

ประเด็น	การประยุกต์ใช้
	7. การเผยแพร่แลกเปลี่ยน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาและวัฒนธรรมอย่างกว้างขวาง โดยให้มีการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่าง ๆ ด้วยสื่อและวิธีการต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

อภิปรายผลการวิจัย

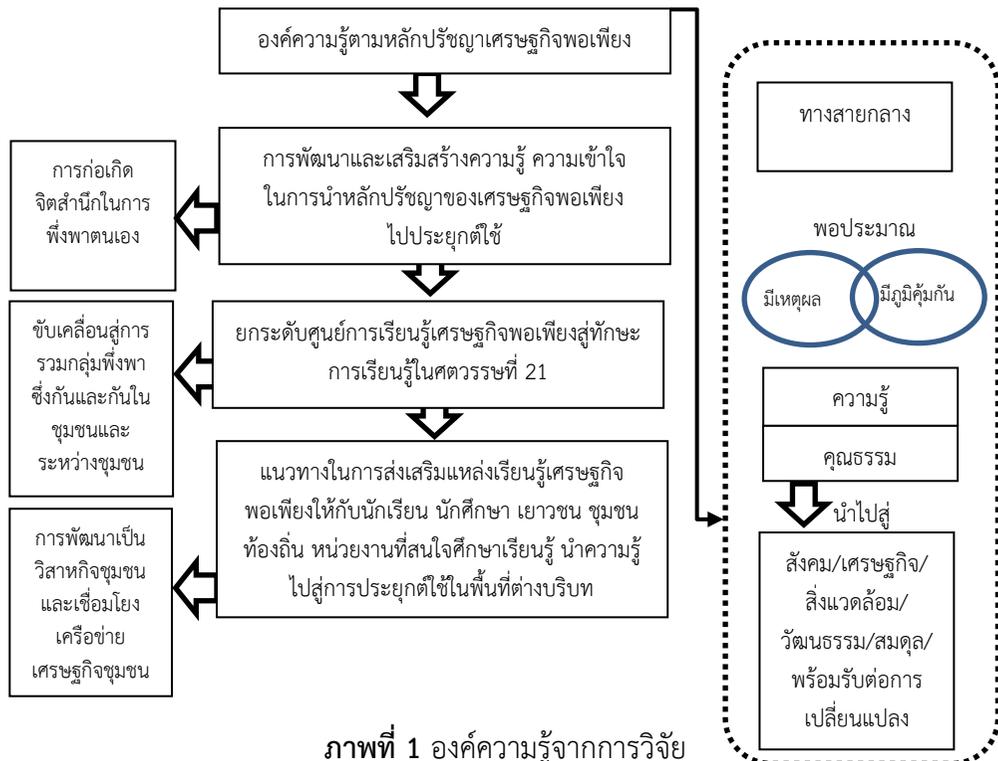
จากผลการศึกษาที่ว่า เยาวชนไทยมีความรู้ความเข้าใจด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.80 คะแนน เยาวชนรัฐฉาน มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.13 คะแนน ซึ่งถือเป็นระดับคะแนนที่ดีนั้นแสดงว่าทั้งเยาวชนไทยและเยาวชนรัฐฉาน ต่างมีความรู้ความเข้าใจด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลังจากที่ผ่านมาเวทีต่าง ๆ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจมา ทั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของชลิตา ลชิตาวงศ์ (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนมีพฤติกรรมดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับชุมพลภัทร์ คงธนจารุอนันต์ (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในหมู่บ้านหนองมะจับ ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรในหมู่บ้านนั้นจะดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพพื่อนั้นในหมู่บ้านนั้นจะต้องมีการรวมกลุ่มกันเพื่อเป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกัน และต้องมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งพร้อมที่จะเสียสละเวลาทุกครั้งเมื่อ ลูกบ้านในหมู่บ้านมีปัญหาโดยมีการจัดการประชุมหมู่บ้านเป็นประจำทุกเดือน เพื่อเป็นการถามสารทุกข์สุกดิบของเกษตรกรในหมู่บ้านเป็นประจำ รวมไปถึงการศึกษาของกรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า เยาวชนมหาวิทยาลัยราชภัฏมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับสูง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 15.53 คะแนน

แนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ของเยาวชนไทย-รัฐฉานได้แก่ ได้แก่ การประยุกต์ใช้บัญชีครัวเรือน การลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ การรวมกลุ่มและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกานดา เตชะชั้นหมาก (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า เยาวชนมีความรับรู้

และเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย 15 คะแนน ตลอดจนมีพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตที่สอดคล้องไปกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อาทิเช่น จำนวนรายรับที่มากกว่ารายจ่าย หรือมีความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่นเดียวกันกับการศึกษาของยูดี พวงรอด (2562) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของเยาวชนหลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้งหมด 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และการศึกษาของฉณา ลินธวานนท์ (2562) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นเครื่องมือทางการทูตในสาธารณรัฐแห่งสาธาณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ พบว่า การเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านโครงการพัฒนาจะช่วยให้ความสัมพันธ์ไทย-เมียนมาร์ มีความแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นและเมียนมาร์จะมีความไว้วางใจไทยในระดับที่สูงเพียงพอที่จะให้เมียนมาร์ฟังและคล้อยตามข้อเสนอของไทยในประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นผลประโยชน์ของทั้งเมียนมาร์และไทย ซึ่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของทั้งสองประเทศโดยรวมต่อไป

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์กรความรู้จากการวิจัยเมื่อเข้าใจองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว ก็จะเข้าถึงความรู้ ความจริง และแนวทางการปฏิบัติต้นแบบที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำไปสู่การพัฒนาด้วยนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำบัญชีครัวเรือน การลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ การรวมกลุ่มและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และต้องมีการติดตามและเสริมแรงบวกเพื่อให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติเพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการนำเอาองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การดำเนินโครงการวิจัยเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดและประยุกต์ใช้ในพื้นที่ต่างบริบท ดังนั้นควรนำไปเป็นนโยบายของหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อใช้ในการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อต่อยอดได้ในอนาคต
2. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักปรัชญาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหลากหลายมิติ เช่น ด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ควรมีส่งเสริมให้มีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โท และเอก เพื่อการสืบสานรักษา และต่อยอดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ควรมีนโยบายสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งถือเป็นระดับคะแนนที่ดี ควรมีพัฒนาให้เป็นเยาวชนต้นแบบเพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้และเผยแพร่ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เยาวชนไทย-รัฐฯ ได้นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้เกี่ยวกับบัญชีครัวเรือนการลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ การรวมกลุ่มและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ควรมีการติดตามผลการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยอาจแบ่งเป็นระยะ ๆ เช่น ทุก ๆ 1 ปี หรือทุก ๆ 3 ปี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์. (2553). *พฤติกรรมกรดำเนินการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- กานดา เตชะชั้นหมาก. (2556). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (รายงานการวิจัย). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏอยุธยา.
- จณา สินธวานนท์. (2562). การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นเครื่องมือทางการทูตในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: กระทรวงการต่างประเทศ.
- ชลิตา ลขิตาวงศ์. (2551). พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชุมพลภัทร์ คงจนจารุอนันต์. (2551). การดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในหมู่บ้านหนองมะจับ ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธิดารัตน์ ธนนานันท์. (2546). ความรู้และพฤติกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเลของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดตรัง (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประเวศ วะสี. (2542). เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- ยุวดี พ่วงรอด. (2562). การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของเยาวชนหลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (รายงานการวิจัย). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิลาวรรณ ช่างทิพย์. (2553). ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคนดีและพฤติกรรมลดปัญหาภาวะโลกร้อนของพนักงานเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). กรอบแนวคิดทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน. (2554). คู่มือการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
ต้นแบบ. กรุงเทพฯ: สำนักงานเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน.

Bernard, F. (1971). The Kendal Report. *SAGE journals*, 5(3), 40-49.

